

Nieuw in de Jan Verwey Bibliotheek

Jelle van Dijk

Jaap Duyve, Gert Baeyens en † Frans van den Berg (2003): ***Astrid, Barnaart en Cycloop, het ABC van de AWD***. 88p. Uitgave van het Genootschap Oud de Zilck

Alleen verkrijgbaar bij het bezoekerscentrum Oranjekom. Prijs 8 euro.

Iedereen die met het bekende kaartje van Frans van den Berg door de Amsterdamse Waterleidingduinen loopt, zal het opvallen dat dit kaartje vol staat met allerlei merkwaardige namen zoals Gijs Kokkieshoek, Vinkebaandriften en Weitje van de Blauwe paal. Alleen al deze namen maken dit kaartje tot een uniek document.

Nu bestaat eindelijk ook de mogelijkheid om er achter te komen wat er allemaal schuil gaat achter die vaak wonderlijke namen. Een deel van de volgende regels is grotendeels ontleend aan het stukje dat Gert Baeyens en Jaap Duyve bij deze uitgave schreven in *Struinen*, de nieuwsbrief van de AWD (zomer 2003, nummer 38).

In het boek *Lezen in het duin* (1991, herdruk 1992) wordt ongeveer 60% van de veldnamen die op het kaartje van Frans zijn te vinden, verklaard. Jaap Duyve heeft steeds alles uit het archief van Frans van den Berg bewaard om dat te zijner tijd nog eens te publiceren. Dat gebeurt nu ter gelegenheid van de tentoonstelling “Van nul tot nu”

(bezoekerscentrum Oranjekom) naar aanleiding van het 150-jarig bestaan van het Waterleidingbedrijf Amsterdam.

Sommige plaatsaanduidingen in het duin zijn al eeuwenoud, andere zijn opgetekend uit de mond van jachtopzieners en duingebroekers. Frans van den Berg nam destijds uitvoerig de tijd om duinen en streekbewoners te interviewen en hun anekdotes vast te leggen.

De plaatsnamen in het boekje worden in alfabetische volgorde behandeld. Bijzonder is dat

in dit boekje alle met de hand getekende deelkaartjes van de AWD zijn afgedrukt (vele in kleur). Deze kaartjes zijn ook van belang bij het vinden van de juiste locatie (met behulp van de coördinaten die achter de naam vermeld staan). Om een indruk te geven op welke wijze de namen worden verklaard, volgt hier de verklaring van de naam Gijs Kokkieshoek: *Teelhoek van Gijs van der Mey (1878-1960) bijgenaamd Gijs Kokkie, jachtopzichter van Elswout*. Het is nu nauwelijks meer voor te stellen dat deze door zijn vele stuifkuilen kenmerkende plek vroeger als teelland werd gebruikt!

Behalve de kaartjes zijn ook enkele oude foto's afgedrukt die voor een deel niet voor *Lezen in het duin* zijn gebruikt. Hierbij is ook een foto van de roemruchte Engel van der Meulen, wellicht de belangrijkste informant van Frans van den Berg. In de lijst van Bronnen wordt vermeld dat hij bij ongeveer 100 namen een bijdrage heeft geleverd! De naam *Mees z'n bosje* zal zeker van Engel van der Meulen afkomstig zijn geweest, want de verklaring luidt: *Genoemd naar een klein jachtongeval uit 1933 waarbij P. Dorhout Mees per ongeluk de toen nog jonge jachthulp Engel van der Meulen heeft geraakt. In 1992 kon Engel van der Meulen die vier hagelkorrels nog steeds in zijn schedel voelen. Voor 1933 heette dit bosje: het Scheidingsbosje*.

Dit aardige boekje kwam tot stand met hulp van de Historische Werkgroep AWD en het Genootschap Oud de Zilck. Het is een bijzonder lovenswaardig initiatief geweest om deze schat aan informatie voor een ruim publiek toegankelijk te maken. Een minpuntje is dat de pagina's en de afgedrukte kaartjes niet genummerd zijn. De alfabetische behandeling van de namen maakt het zoeken van een bepaalde naam echter eenvoudig. Voor elke wandelaar in de AWD een aanrader!